

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie máj 2012

IV. senát

Nález:

spisová značka	IV. ÚS 92/2012
súdca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. máj 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Sťažovateľ uzatvoril s obcou dohodu o pracovnej činnosti na dobu určitú (od 4. januára 2010 do 30. decembra 2010), ktorou sa zaviazal v určených intervaloch roznášať lokálne noviny do rómskej osady. Posledná činnosť sťažovateľa podľa uvedenej dohody bola distribúcia novín v dňoch 5. až 6. decembra 2010.</p> <p>Vo voľbách do obecného zastupiteľstva obce kandidoval sťažovateľ za poslanca do obecného zastupiteľstva, pričom dosiahol počet hlasov potrebných na zvolenie. Na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva 27. decembra 2010 zložil sťažovateľ predpísaný sľub poslanca obecného zastupiteľstva.</p> <p>Na II. zasadnutí OZ dňa 22. 1. 2011, poslanec dal na vedomie poslancom OZ, ako aj starostovi obce, že mandát poslanca sťažovateľovi zanikol v zmysle § 11 ods. 2 písm. b) zák. č. 369/1990 Zb., nakoľko v čase zloženia sľubu bol sťažovateľ v pracovnom pomere s obcou. O tejto skutočnosti obec oboznámila sťažovateľa písomným oznámením. Poslanec požiadal sťažovateľa, aby opustil miesto vyhradené poslancom OZ a aby o prijatí akýchkoľvek uznesení do budúcnosti nehlasoval, nakoľko sa nestal poslancom OZ.</p> <p>V nadväznosti na to sťažovateľ písomným oznámením adresovaným obci vyslovil nesúhlas s postupom obecného zastupiteľstva, keďže zastával názor, že bol protiprávne zbavený mandátu poslanca obecného zastupiteľstva.</p> <p>Vzhľadom na to, že ani sťažovateľom podaný podnet na podanie protestu prokurátora nezabezpečil nápravu namietaného stavu, sťažovateľ podal krajskému súdu návrh na začatie konania o ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.</p> <p>Krajský súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania tak, že napadnutým rozsudkom návrh sťažovateľa zamietol. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že nemal preukázané skončenie pracovného pomeru pred dobou uvedenou v dohode o pracovnej činnosti. Krajský súd ďalej uviedol, že sťažovateľ mal možnosť podať výpoveď s 15-dňovou výpovednou lehotou, ako aj skončiť pracovný pomer dohodou.</p> <p>Podstatou argumentácie sťažovateľa v sťažnosti je jeho nesúhlas s napadnutým rozsudkom krajského súdu, podľa ktorého v dôsledku toho, že sťažovateľ bol v čase zloženia sľubu poslanca obecného zastupiteľstva aj zamestnancom obce, dochádza na základe § 11 ods. 2 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“) v spojitosti s § 25 ods. 2 písm. h) tohto zákona k zániku jeho mandátu poslanca.</p>
ratio decidendi	Krajský súd sa v napadnutom rozsudku podrobne zaoberal právnou klasifikáciou pracovnoprávneho vzťahu medzi sťažovateľom a obcou Smižany, ktorý posúdil ako

dohodu o pracovnej činnosti v zmysle § 228a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) a činnosť, na ktorú sa sťažovateľ voči obci zaviazal, ako závislú prácu v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce.

Krajský súd vo vzťahu k ukončeniu pracovnoprávneho vzťahu uviedol, že „*Vzťah založený na základe dohody o pracovnej činnosti bol ukončený uplynutím doby, na ktorú bola táto dohoda uzavretá, tzn. dňom 30. 12. 2010, kedy bol navrhovateľ aj odhlásený z poistenia. To, že fakticky vykonal prácu v dňoch pred dohodnutým dňom skončenia platnosti dohody o pracovnej činnosti na veci nič nemení, resp. nemá na posúdenie tejto veci podstatný vplyv.*“.

Krajský súd sa ale vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa o skončení jeho pracovnoprávneho vzťahu už k 9. decembru 2010 nevyjadril vôbec, hoci išlo o zásadnú námietku sťažovateľa, ktorá ostala v konaní spornou.

Podľa vyjadrenia obce (odporkyne v konaní) „*Pri osobnom stretnutí (sťažovateľ, pozn.) prehlásil, že v mesiaci december (pred zložením poslaneckého sľubu) opakovane navštívil obecný úrad..., kde žiadal ukončiť Dohodu o pracovnej činnosti. Túto skutočnosť potvrdili zamestnanci obecného úradu... Dňa 9. 12. 2010 mi osobne oznámil, že... (sťažovateľ, pozn.) ukončil prácu pre obec...*“

Otázka, či pracovnoprávny vzťah medzi sťažovateľom a obcou ešte v čase, keď sťažovateľ zložil sľub poslanca, trval, bola na právny záver krajského súdu vzhľadom na použitú argumentáciu, ale aj vyjadrenie obce podstatnou otázkou, a preto bolo nevyhnutné, aby sa krajský súd touto otázkou v odôvodnení napadnutého rozsudku primeraným spôsobom zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom sa s ňou aj vysporiadal.

Tým, že sa krajský súd s námietkami sťažovateľa, ako aj zhodným vyjadrením obce vôbec nevysporiadal, je odôvodnenie napadnutého rozsudku nedostatočné a napadnutým rozsudkom vzhľadom už len na toto pochybenie došlo podľa názoru ústavného súdu k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a tým aj základných práv sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy.

Aj keď podľa názoru ústavného súdu by mohlo postačovať samotné konštatovanie porušenia označených práv sťažovateľa už len z uvedených dôvodov, ústavný súd, napriek tomu považoval za potrebné venovať sa aj otázke, či by napadnutý rozsudok krajského súdu obstál tiež v prípade, ak by sa v konaní pred všeobecnými súdmi preukázalo, že v danej veci sťažovateľ neurobil kroky potrebné na zánik dohody o pracovnej činnosti, a to najmä v nadväznosti na jeho základné práva podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy, posudzované v ich vzájomnej súvislosti.

Základné právo na nediskriminačný prístup k voleným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy ako predpoklad realizácie základného práva podieľať sa priamo na správe vecí verejných podľa čl. 30 ods. 1 ústavy nemôže byť bez osobitne významných dôvodov zabezpečujúcich práve nediskriminačný prístup k voleným funkciám odopreté ani osobám, ktoré v čase uchádzania sa o volenú funkciu vykonávajú činnosť nezlučiteľnú s touto volenou funkciou.

Ak zákonodarca vytvorí mechanizmy, ktorými sa má chrániť verejný záujem na riadnom, nezávislom a nestrannom výkone verejnej funkcie určením činností, ktoré sú nezlučiteľné s výkonom verejnej funkcie, vyplýva mu z čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy povinnosť vytvoriť takú právnu úpravu, ktorá by uchádzačovi o volenú funkciu umožňovala ukončiť činnosť nezlučiteľnú s funkciou voleného funkcionára až potom, ako bol na výkon funkcie zvolený, a tak, aby sa výkonu volenej funkcie mohol riadne ujať.

Ak takáto právna úprava neexistuje, je úlohou súdu, povinnosťou ktorého je poskytnúť ochranu základným právam a slobodám, interpretovať príslušné právne normy tak, aby nedošlo k neprípustnému popretiu základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy.

Zákon o obecnom zriadení ani iný právny predpis upravujúci pracovnoprávne vzťahy nepredpokladá automatické skončenie pracovnoprávneho vzťahu zamestnanca s obcou potom, ako bol riadne zvolený za obecného poslanca. Na porovnanie v zmysle § 13a ods. 1 písm. h) zákona o obecnom zriadení v prípade, ak nastane dôvod nezlučiteľnosti mandátu starostu s inou aktivitou, nedochádza k zániku jeho mandátu okamžite, ale až potom, ako starosta do 30 dní odo dňa vzniku nezlučiteľnosti funkcie neurobí relevantný úkon na odstránenie tohto rozporu. Rovnakú lehotu a možnosť realizovať úkon na odstránenie dôvodu nezlučiteľnosti predpokladá aj ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“).

Podľa názoru ústavného súdu zmyslu a účelu čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy odporuje taký výklad podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie poslanca obecného zastupiteľstva s pracovnoprávnym vzťahom s obcou, ktorý by fakticky odňal možnosť uchádzať sa o výkon volenej funkcie zamestnancom obce.

Rovnako zmyslu a účelu čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy odporuje taký výklad ustanovení zákona o obecnom zriadení, ktorý by zvolenému poslancovi upieral právo ukončiť svoj pracovnoprávny vzťah s obcou či právo inak odstrániť dôvod nezlučiteľnosti mandátu poslanca, ako aj taký výklad, ktorý by viedol k zániku mandátu poslanca obecného zastupiteľstva, hoci by tento urobil právne úkony potrebné na ukončenie pracovnoprávného vzťahu, avšak tento pracovnoprávny vzťah by vzhľadom na plynutie lehôt potrebných na jeho ukončenie ešte nezanikol pred ustanovujúcou schôdzou obecného zastupiteľstva, alebo sa zvolený funkcionár bez svojho zavinenia spoliehal na to, že pracovnoprávny vzťah zanikol, hoci tento v rozhodujúcom čase ešte trvá.

Navyše, v prípade ak by pracovnoprávny vzťah skončil v dôsledku uplynutia doby, na ktorú bol uzatvorený, bolo by nadbytočným vyžadovať, aby zvolený poslanec obecného zastupiteľstva ešte aj uskutočnil právny úkon smerujúci k ukončeniu pracovnoprávného vzťahu, ktorý by však dĺžku trvania pracovnoprávného vzťahu (v dôsledku nevyhnutnosti uplynutia výpovednej doby) neskrátil.

V danom prípade je navyše voči sťažovateľovi namietaná aj nezlučiteľnosť výkonu verejnej funkcie s pracovnoprávnym vzťahom s obcou takej zanedbateľnej intenzity, že neodôvodňuje zásah orgánov verejnej moci, ktorý by narušal podstatu základného práva priamo sa zúčastňovať na správe vecí verejných.

Dôvod nezlučiteľnosti za predpokladu, že pracovnoprávny vzťah nezanikol už skôr, mohol trvať iba v rozmedzí štyroch dní, t. j. od pondelka 27. decembra 2010 (deň, keď sťažovateľ zložil sľub poslanca obecného zastupiteľstva) do štvrtka 30. decembra 2010, v období, keď sa nekonalo žiadne zasadnutie obecného zastupiteľstva, a teda v čase, keď nemohli dôsledky „dobiehajúceho“ pracovnoprávného vzťahu s obcou žiadnym spôsobom reálne ovplyvniť výkon volenej funkcie zvoleného poslanca obecného zastupiteľstva.

Sťažovateľ fakticky svoju prácu už vykonal v dňoch 5. a 6. decembra 2010 a od obce ako zamestnávateľa už pokyny neprijímal a nebol viac ani v takom postavení vo vzťahu k obci, ktoré by ohrozovalo záujem na nestrannom a nezávislom výkone mandátu poslanca obecného zastupiteľstva.

K reálnemu konfliktu medzi výkonom mandátu poslanca obecného zastupiteľstva a prácou pre obec spĺňajúcou podmienky by preto v okolnostiach danej veci nemohlo dôjsť, ani keby sťažovateľ úkon ku skončeniu pracovnoprávného vzťahu nebol urobil.

Krajský súd v napadnutom rozsudku aplikoval ustanovenia o nezlučiteľnosti mandátu poslanca obecného zastupiteľstva príliš formalisticky, nezohľadnil ich účel a zmysel a ani neporovnal zanedbateľné ohrozenie verejného záujmu na nestrannom a nezávislom výkone verejnej funkcie oproti zásadnému zásahu do základného práva sťažovateľa na nediskriminačný prístup k verejným funkciám a na účasť na správe vecí verejných.

Právny následok zániku mandátu poslanca obecného zastupiteľstva sťažovateľa a s tým spojené obmedzenie jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 1 v spojitosti so základným právom podľa čl. 30 ods. 4 ústavy je preto v danej veci neprimeraným a neodôvodneným zásahom do označených základných práv sťažovateľa a je výsledkom formalistického výkladu ustanovení zákona o obecnom zriadení zasahujúceho do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj do práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd konštatoval, že v danom prípade bolo povinnosťou krajského súdu uplatniť taký výklad príslušných právnych predpisov, ktorým by neboli popreté základné práva sťažovateľa zúčastňovať sa na správe vecí verejných podľa čl. 30 ods. 1 ústavy v spojitosti so základným právom uchádzať sa za rovnakých podmienok o volené funkcie podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, a tým aj jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže krajský súd napriek tomu postupoval tak, že v konečnom dôsledku znemožnil sťažovateľovi realizovať jeho základné právo priamo sa zúčastniť na správe vecí verejných, ako aj predpoklad tohto základného práva, právo na nediskriminačný prístup k voleným funkciám spôsobom odporujúcim základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a

	právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, rozhodol ústavný súd. Rozsudok krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 822/00, II. ÚS 796/00, I. ÚS 13/02, I. ÚS 351/2010, I. ÚS 306/2010

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 62/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	4. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	S'ťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určení, že označené nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnych predchodcoch navrhovateľky, konanie začalo v roku 1998, s'ťažovatelia vstúpili do konania na základe uznesenia okresného súdu z februára 2003 a to na stranu navrhovateľky.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd vo vzťahu k posudzovanému súdnemu konaniu už v náleze sp. zn. IV. ÚS 359/2011 z 19. októbra 2011 konštatoval skutkovú aj právnu zložitosť konania spočívajúcu v nutnosti aplikácie obyčajového práva, zákona č. 141/1950 Zb., tzv. Stredného občianskeho zákonníka, ako aj Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 131/1982 Zb.</p> <p>Skutkovú zložitosť ústavný súd vyvodil jednak z okolnosti, že na majetok odporcu v 1. rade bol vyhlásený konkurz, čo viedlo k rozšíreniu okruhu odporcov, ako aj zo skutočnosti, že v konaní vystupuje okrem s'ťažovateľov pomerne veľký počet ďalších účastníkov (celkovo 17), ktorým je potrebné doručovať všetky písomnosti týkajúce sa konania.</p> <p>2. Vo vzťahu k správaniu s'ťažovateľov ako účastníkov konania ústavný súd konštatuje, že doterajšiu dĺžku konania čiastočne ovplyvnilo aj správanie s'ťažovateľov.</p> <p>Do mája 2010 nemali kvalifikované právne zastúpenie. Okresný súd s nimi písomne komunikoval, písomnosti im doručoval na adresy označené v návrhu na ich pribratie do konania. Napriek tomu im písomnosti v niektorých prípadoch nebolo možné na tieto adresy riadne doručiť, a preto musel okresný súd doručenie opakovať.</p> <p>3. Vychádzajúc zo svojich zistení v konaniach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 120/09, sp. zn. III. ÚS 348/2009 a sp. zn. IV. ÚS 359/2011 ústavný súd konštatoval, že v namietanom konaní došlo v období po vstupe s'ťažovateľov do konania (februára 2003) jednak k neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu (15 mesiacov + 6 mesiacov), ako aj nesústredenosti a neefektívnej činnosti.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje najmä na uznesenie okresného súdu z mája 2009, ktoré bolo na základe odvolania podaného navrhovateľmi v 1. až 5. rade uznesením krajského súdu zrušené z dôvodu, že okresný súd predčasne rozhodol o tom, že úkon navrhovateľov v 1. až 5. rade je v rozpore s vôľou navrhovateľov v 6. až 17. rade, keďže si pre takýto záver nežadovážil žiadne skutkové podklady.</p> <p>Takýmto konaním podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd odňal týmto účastníkom možnosť konať, a preto bolo potrebné toto uznesenie v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.</p> <p>Okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie vykonával procesné úkony súvisiace so zrušením jeho uznesenia, pričom došlo k ďalšiemu predĺženiu konania o takmer 20 mesiacov.</p> <p>Ústavný súd vzal do úvahy tiež doterajšiu dĺžku namietaného konania a konštatoval, že z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, aby s'ťažovatelia museli čakať na právoplatné meritórne rozhodnutie všeobecného súdu viac ako 9 rokov od svojho vstupu do tohto konania.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že nečinnosťou okresného súdu v namietanom konaní,</p>

	<p>ako aj jeho nesústredenou a neefektívnou činnosťou došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd už v náleze č. k. IV. ÚS 120/09-27 z 28. mája 2009 prikázal okresnému súdu, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prietahov, nebolo potrebné tento príkaz uložiť aj v tomto konaní.</p> <p>Sťažovateľom priznáva finančné zadost'učinenie v sume každému po 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 120/09, III. ÚS 348/2009, IV. ÚS 359/2011

spisová značka	IV. ÚS 349/2011
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	19. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o náhrade škody, ktoré začalo v roku 2000.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom napadnutého konania bolo rozhodovanie o náhrade škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. Posudzovaná vec patrí po právnej aj skutkovej stránke k štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov a podľa názoru ústavného súdu nie je skutkovo ani právne zložitá.</p> <p>2. Sťažovateľ prispel k celkovej dĺžke napadnutého konania predovšetkým tým, že podal nekvalifikované (do značnej miery nezrozumiteľné) návrhy (podania). Keďže návrhy na začatie konania mali také závažné nedostatky, že z nich nebolo možné ustáliť ani právnu kvalifikáciu sporu, bolo nevyhnutné opakovane vyzývať sťažovateľa na ich doplnenie, resp. na odstránenie ich nedostatkov.</p> <p>Markantný podiel sťažovateľa na nečinnosti okresného súdu v namietanom konaní podľa názoru ústavného súdu však nepochybne spočíva aj v tom, že napriek úplnej nečinnosti konajúcich všeobecných súdov sa sťažovateľ o svoje veci vôbec nezaujímal a sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uplatnil až po viac ako desiatich rokoch od jeho začatia.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jednu zo základných zásad práva „vigilantibus iura scripta sunt“, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj žalobca (t. j. sťažovateľ) sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Táto zásada teda predpokladá, že sťažovateľ musí využiť prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon, a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv. Keďže sťažovateľ viac ako 10 rokov nevyvíjal žiadnu aktivitu na ochranu svojich práv a o stav konania sa nezaujímal, ústavný súd túto skutočnosť pripísal na jeho ťarchu.</p> <p>3. Sťažovateľ ešte v marci 2000 osobne doručil pôvodnému okresnému súdu desať podaní, ktoré boli obsahovo totožné a odlišovali sa iba číslom parcely, pričom ich „predmetom bolo porušenie zákona č. 330/1991 Zb.“ k jednotlivým parcelám a „určenie abstraktného času v rozhodnutí“.</p> <p>Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre zastáva názor, že pri prechode výkonu súdnictva z odovzdávajúceho na nadobúdajúci súd podľa zákona č. 511/2007 Z. z. sa takýto prechod uskutočňuje so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní aj za obdobie predchádzajúce tomuto prechodu.</p> <p>Ústavný súd zohľadnil jednak nesústrednú činnosť pôvodného okresného súdu (nezaevidovanie návrhov do príslušného registra), resp. jeho úplnú nečinnosť (vo veci sťažovateľa počas celej doby trvania konania pred ním nebol uskutočnený žiaden procesný úkon). Ďalším závažným pochybením z jeho strany opodstatňujúcim záver o vzniku zbytočných prietahov v napadnutom konaní bolo to, že spisová dokumentácia týkajúca sa návrhov sťažovateľa bola odovzdaná príslušnému okresnému súdu až</p>

	<p>dodatočne po dvoch rokoch od jeho opätovného zriadenia.</p> <p>Ústavný súd prihliadol na to, že k zbytočným priet'ahom v danej veci došlo v podstate pred pôvodným okresným súdom, a preto vyslovil, že jeho postupom došlo v napadnutom konaní k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Spät'vzatie s'ťažnosti v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu nepripúšťa.</p> <p>S'ťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 260/08, II. ÚS 45/09

spisová značka	IV. ÚS 50/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. máj 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>S'ťažovatelia namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určení práva zodpovedajúceho vecnému bremenu viažucemu sa na nehnuteľnosť, ktoré začalo v roku 2004.</p>
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatuje, že spory o určení práva zodpovedajúceho vecnému bremenu viažucemu sa na nehnuteľnosť patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov.</p> <p>Keďže v danej veci je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie v súvislosti s preukazovaním, či došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ústavný súd pripúšťa určitú mieru faktickej zložitosti namietaného konania</p> <p>2. Čo sa týka správania s'ťažovateľov ako účastníkov konania v procesnom postavení navrhovateľov v 3. až 6. rade, ústavný súd pripúšťa ich určitý podiel na spomalení priebehu konania najmä v súvislosti s podaným návrhom na zmenu petitu a neúčast'ou na niektorých nariadených pojednávaniach.</p> <p>Z odôvodnenia zrušujúceho rozsudku krajského okrem iného vyplýva, že s'ťažovatelia k návrhu uplatnenému na okresnom súde nepripojili dostatočný počet rovnopisov geometrického plánu, ktorý by v prípade vyhovenia ich návrhu bol súčasťou meritórneho rozsudku okresného súdu, a ďalej podľa krajského súdu aj nedostatočne preukázali splnenie zákonných podmienok na „vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu“.</p> <p>3. Napriek tomu, že postup okresného súdu v namietanom konaní bol v zásade plynulý, podľa názoru ústavného súdu je však zároveň poznačený neefektívnosťou, ako aj nesústredenosťou.</p> <p>Neefektívnosť konania okresného súdu vyplýva podľa názoru ústavného súdu aj z toho, že málo razantne, resp. vôbec nereagoval na neúčast' účastníkov konania na väčšine nariadených pojednávanií, ktoré z týchto dôvodov boli odročené, pričom ani v jednom prípade nevyužil poriadkové opatrenie podľa § 53 OSP, ktoré mal k dispozícii.</p> <p>Ústavný súd považuje za neefektívny aj postup okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.</p> <p>O neefektívnosti postupu okresného súdu svedčí predovšetkým skutočnosť, že namietané konanie nebolo napriek tomu, že v ňom ústavný súd nezistil relevantné obdobia nečinnosti ani po takmer 8 rokoch od jeho začiatku, právoplatne skončené, čo ústavný súd považuje samo osebe za ústavne neakceptovateľné.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>S'ťažovateľovi v 1. a 2. rade priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 500 €.</p> <p>S'ťažovateľovi v 3. a 4. rade priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 500 €.</p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***
---	-----

spisová značka	IV. ÚS 115/2012
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. máj 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania pred okresným súdom, v ktorom sťažovatelia vystupujú ako odporcovia, je rozhodovanie o návrhu na peňažnej zaplatenie sumy s príslušenstvom za dodané nadštandardné vybavenie bytu.</p> <p>Ústavný súd nezistil okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej zložitosti veci. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.</p> <p>Pokiaľ ide o faktickú zložitosť veci, predseda súdu uviedol, že ide o pomerne zložitú vec, o žalobu vo veci zmluvy o dielo spojenú s dokazovaním. Ústavný súd nespochybňuje, že dokazovanie vyžadovalo zhromaždenie viacerých listinných dôkazov, nejde však o takú zložitosť veci, ktorou by bolo možné odôvodniť doterajšiu dĺžku konania okresného súdu.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré by mali byť pripísané na ťarchu sťažovateľov, ktorí sú v tomto spore odporcami; sťažovateľ sa zúčastnil na všetkých pojednávaniach (neúčast' na pojednávaniach sťažovateľky bola vždy ospravedlnená z dôvodu jej starostlivosti o dieťa).</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal vo veci neefektívne a nesústredene (nedostatočná príprava pojednávania i dokazovania, opakovanie výziev, odročovanie pojednávania na neurčito), ako aj bol nečinný jeden rok a sedem mesiacov.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že v konaní okresného súdu došlo tak nečinnosťou, ako aj neefektívnou a nesústredenou činnosťou k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Sťažovateľom priznáva finančné zadosťučinenie každému v sume po 400 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***

Spracovala : JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.